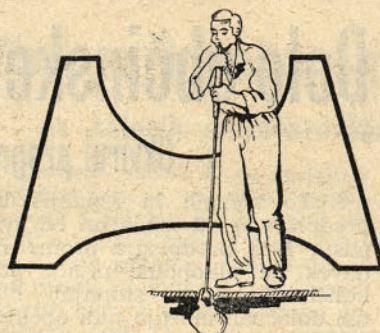

Steklar

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto IV.

HRASTNIK, 8. 9. 1968

ST. 8

Urejuje uredniški odbor: Kozole Drago, Racki Viktor, Vračun Viljem, Gec Rado, Gerhard Jože. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. — Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasilko kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. — Tisk in klišeji GP »Celjski tisk« Celje.

V. zasedanje centralnega delavskega sveta

Poleg obravnav sklepov zadnjega zasedanja in sklepov upravnega odbora je CDS že obravnaval rezultate poslovanja za dobo januar—julij 1968. Poročilo komisije za ugotovitev nepravilnosti pri obračunavanju del po pogodbi in problematiko okrog zaščite podjetja.

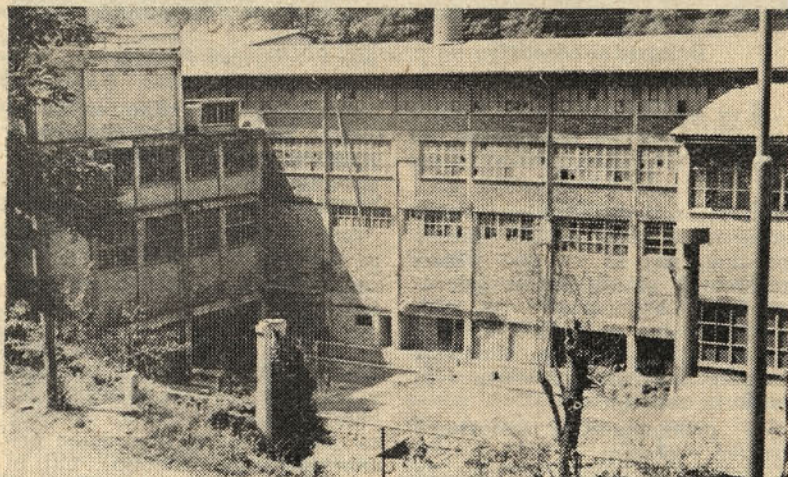
Sklepe zadnjega zasedanja CDS in UO je centralni delavski svet potrdil zahteve ponovnega tolma-

nega plana izvoza. Izvozili smo za 139,47% dolarjev izdelkov ali dosegli plan s 87,65%. Za celotno obdobje januar—julij smo še vedno nad planom za 103,32%. Predvsem so rezultati manjši zaradi asortimana v proizvodnji (zaradi dopustov je proizvodnja pihane razsvetljave manjša).

Prodaja po vrednosti je bila dosežena za celotno obdobje s 100,37%.

ne službe morajo v najkrajšem času določiti gorivo za kurjenje peči, kajti pri povišanju prometenega davka na mazut bodo porasli stroški goriva za 16 milijonov dinarjev mesečno (cena mazuta je za 7,60 S-din po kg večja). Odločiti se bo treba ali se naj vrnemo nazaj na težko olje, kjer ne bodo tako veliki stroški. Tudi električni tok je v materialnih stroških porasel za več kot 5 milijonov v enem mesecu. Analizira se naj odpadke, zakaj je tako porasel pri gotovih grupah v mesecu juliju.

Poročilo komisije, ki je imela nalogo ugotoviti nepravilnosti v zvezi z deli po pogodbi, je podal tov. Krsnik, predsednik CDS. Ugotovitve komisije se naslanjajo predvsem na zadnje pogodbe, ker za ostale pogodbe komisija ni imela na razpolago dokumentacije. Na razpravi je sodeloval tudi tov. Podlunšek Aleksander, ki je vršil obračun del po pogodbi. Ker v razpravi po poročilu CDS ni mogel sprejeti kakršnekoli zaključke, je sprejel sklep, da se vse pogodbe, ki so (nadaljevanje na 3. strani)

Dela so se pričela. Tu bo stalo novo šestnadstropno skladišče gotovih izdelkov

čenja, razen glede štipendiranja tovariša Marcena v Italiji in sklica svetov ekonomskih enot. Rezultati poslovanja za obdobje januar—julij kažejo, da smo predvsem v mesecu juliju imeli lepe rezultate, kljub temu, da je bila zelo velika vročina v prvi polovici meseca. Mesečni operativni plan za julij je bil v proizvodnji dosežen s 101,85% (za celotno obdobje doseženo 100,84%). V primerjavi o izpolnitvi letnega okvirnega plana pa smo dosegli v proizvodnji za mesec julij plan s 108,59% (za celo obdobje pa s 111,11%) tudi prodaja po količini je v okviru predvidevanj v juliju dosežena s 101,88% (za celotno obdobje 97,39%). Primerjava dosežene prodaje nasproti okvirnemu letnemu planu pa je dosežena za mesec julij s 108,61% (nasproti celotnemu obdobju januar—julij pa s 107,31%), kar predstavlja nekaj odstotkov manj kot je dosežena proizvodnja. To se pa izraža pri porastu zaloge.

Tudi v mesecu juliju smo bili nekaj odstotkov izpod predvide-

vanem porast zaposlenih. Strokov-

Proizvodni odpadke je bil v mesecu juliju pri gotovih grupah proizvodnje nad planiranim odstotkom — predvsem pri grupi RDBO za okrog 5% MDK — 2%, MDBO 1,5%. Večji porast odpadka se kaže tudi pri avtomatski proizvodnji, predvsem pri grupi MDA-P, kjer je porast znatno iznad planiranega.

CDS je tudi potrdil predlog UO, da se napravi sprememba pri delitvi dohodka — potrdil je predlagano varianto, da bo delitev 81% za osebne dohodke in 19% za sklade. Ta sprememba se je izvršila zaradi tega, ker se obračunava dopolnilni prispevek za socialno zavarovanje iz materialnih stroškov.

CDS je potrdil predlog upravnega odbora, da se določi za izplačilo vrednost točke 1,40 din. V razpravi so bili nakazani problemi, da je potrebno predvsem zmanjšati režijo v tovarni, sprejet je bil sklep, da se po oddelkih točno ugotovi potreba po zaposlenih in ugotovi, kje je v glav-

ZBIRALNA AKCIJA

Občinski odbor Rdečega križa nas je naprosil za objavo poziva občanom Hrastnika v zvezi z nabiralno akcijo v naši občini. Poziv občinskega odbora v celoti objavljamo in se glasi:

SPOŠTOVANI!

Prav gotovo bomo ob pospravljanju našli marsikateri kos obleke ali perila, pa tudi nogavice ali čevlje, posteljno perilo, odeje in še mnogokaj, kar nam je že odslužilo. Otroci so zrasli iz plenice, suknjičev ali hlač, čevlji so premajhni, mlajših bratcev in sestric pa ni, da bi jih ponosili za njimi. Večkrat smo v nemajhni zadregi, kam s temi predmeti. Prodati jih ne vemo kam, pokloniti tudi ne in tako se nam nabirajo po omarah, da so nam včasih kar v napoto.

Vse to bi nam lahko prišlo zelo prav v primerih, ko se iz svojih strug razlijeje vode ali pa ljudem vse imetje uniči potres, pa tudi za pomoč tistim našim občanom, ki živijo v slabših materialnih razmerah in si ne morejo vedno sami kupiti najpotrebnejšega.

Zato bo organizacija Rdečega križa začela z vsakoletnimi zbiralnimi akcijami najrazličnejšega materiala, s katerim bomo lahko pomagali ljudem, ki so v stiski. Pri organizacijah Rdečega križa bodo pripravljena posebna skladišča, v katerih bomo varno hranili vse te stvari. Tako bomo vedno pripravljene, tudi na najhujše, in se ne bomo — kakor doslej — šele pripravljali na zbiranje, ko bi pomoč morala biti že na mestu.

Obračamo se s tem pismom na vas, člane Rdečega križa in občane z željo, da bi darovali kar največ tistega, česar sami ne potrebujete več. Organizacija Rdečega križa vas bo še posebej obvestila, na kakšen način bo organizirala akcijo. Prosimo pa vas, da pripravite vse stvari čiste in urejene. Akcijo bomo izvedli med 15. in 20. septembrom 1968.

Slednjič se vam iskreno zahvaljujemo za vse razumevanje in sodelovanje v tej solidarnostni akciji in vas tovariško pozdravljamo!

Občinski odbor Rdečega križa
HRASTNIK

Tudi naše uredništvo se pridružuje tej humani akciji in priporočamo članom kolektiva, da to akcijo po svojih možnostih podprejo.

Po določenih statuta občine Hrastnik si skupščina za svoje delo predpiše polletne delovne programe. Programi naj zajemajo bistvenjša vprašanja, ki naj bi jih obravnavala skupščina.

Programirani sistem dela občinske skupščine daje nedvomno tudi možnosti za razširjanje in utrjevanje stikov na relaciji občan—delovna organizacija—odbornik—občinska skupščina in obratno. Prav tako se s takim načinom dela odborniki lažje pripravljajo za odločanje v predpripravih za sprejem predpisa ali priporočila (delo v svetih in komisijah občinske skupščine, upravnih odborih skladov, zborih volivcev in podobno).

Prav tako tak sistem omogoča občinskim upravnim organom ter svetom, da bo gradivo v redu in pravočasno pripravljeno, da bi skupščina svoje odločitve oprala na že prej prediskutirane in analizirane predloge.

Predlog programa obsega naslednje:

- s področja gospodarstva in financ;
- s področja družbenih služb in organizacija državne uprave;
- obravnavajo poročil svetov, delovnih organizacij in skladov.

A — ZADEVE S PODROČJA GOSPODARSTVA IN FINANC

1. Da bi odpravili pomanjkljivosti, ki se v praksi pojavljajo pri odvzemu, dodelitvi in licitaciji gradbenih zemljišč ter izdaji lokacijskih in gradbenih dovoljenj, predvidevamo:

— spremembo predpisov, ki urejajo odvzem, urejanje in odajajo gradbenih zemljišč, lokacijskih in gradbenih odločb ter spremljajočih predpisov:

- zaščita izvirov pitne vode,
- gozdovi zelenega pasu.

2. Po sprejetem urbanističnem programu, je na podlagi le-tega potrebno izdelati zazidalne načrte, ki jih po obravnavi v javnosti sprejme občinska skupščina. Da bi odpadle težave pri izdaji lokacijskih in gradbenih dovoljenj, naj bi skupščina v II. polletju:

— sprejela zazidalne načrte vsaj za zazidalni okoliš Dol in 1 do 2 zazidalna okoliša v Hrastniku.

3. V praksi sta se izkazala predpisa, ki urejata odvoz smeti in hišni red, pomanjkljiva in ne dovolj dodelana.

Predlagamo, da skupščina sprejme:

- nov odlok o odvozu smeti;
- ter nov odlok o hišnem redu.

4. Po sprejetih resolucijah razvoja gospodarstva občine za leto 1968 naj bi skupščina obravnavala:

— izpolnjevanje resolucije o razvoju gospodarstva občine v I. polletju 1968 ter realizacija proračuna in temeljne izobraževalne skupnosti za I. polletje 1968.

5. Da bi se stanovanjska izgradnja bolj načrtno izvajala, je pri Stanovanjskem podjetju Hrastnik ustanovljen koordinacijski odbor za pripravo 4-letnega programa stanovanjske izgradnje v občini. Skupščina naj bi obravnavala:

— predlog 4-letnega programa stanovanjske izgradnje v občini Hrastnik.

Delo občinske skupščine Hrastnik za razdobje

Okvirni program sprejet na seji obeh zborov 19. julija 1968

6. Po zveznih in republiških predpisih se od julija oz. od avgusta 1968 predpisuje prometni davek na alkoholne pijače po količini in ne po stopnjah. Po teh določbah morajo tudi občine prilagoditi svoje predpise. Skupščina naj bi:

— sprejela odlok o spremembi odloka, s katerim naj bi se prometni davek od alkoholnih pijač plačeval po količini (od litra) in ne po stopnjah od prometa kot doslej.

7. Dimnikarska služba je urejena v občini z odlokom, ki bi ga bilo potrebno dopolniti. Predvidevamo, naj bi skupščina obravnavala in sprejela:

— predlog odloka o ureditvi dimnikarske službe na območju občine Hrastnik.

8. V kolikor se bodo pokazala večja odstopanja od planiranih dohodkov proračuna oziroma izdatkov, bo potrebno sprejeti rebalans proračuna za leto 1968. V ta namen naj bi skupščina:

— sprejela odlok o rebalansu (spremembi) proračuna občine za leto 1968, prav tako naj bi sprejela odlok o začasnem financiranju proračunskih in ostalih potreb za I. trimesečje 1969 (do sprejetja proračuna za leto 1969).

9. Splošni zbor občine je na seji v juniju 1968 sprejel zaključek, naj bi posebne komisije, ustanovljene pri Občinskem sindikalnem svetu z namenom, da proučijo možnosti za ustanavljanje novih industrijskih in obrtnih dejavnosti, pospešile delo ter pripravile konkretni predlog za obravnavo. Prav tako naj bi komisija, ki proučuje možnost zaposlovanja delovne sile, predvsem mladine, prišla s svojimi stališči in predlogi na skupščino. Predlagamo, naj bi skupščina obravnavala:

— predlog in stališča komisij o možnosti za ustanavljanje novih obratov ter o možnostih za

odpiranje novih delovnih mest za zaposlovanje, predvsem mladine.

10. V kolikor bo na območju Zasavja potrebno enotno urediti spremembo v maloprodajnih cenah nekaterih živilskih proizvodov, predvsem kruha, naj bi skupščina:

— ponovno obravnavala predlog o spremembi maloprodajnih cen nekaterih prehranbenih proizvodov.

- učni uspehi
- kadrovska zasedba
- financiranje
- materialno stanje
- možnosti za združevanje posameznih šolskih zavodov.

12. Po sprejetem republiškem zakonu o organizaciji in financiranju otroškega varstva naj bi občinske skupščine sprejele perspektivne programe o razvoju otroškega varstva in o financi-

Delovno predsedstvo na proslavi občinskega praznika

B — ZADEVE S PODROČJA DRUŽBENIH SLUŽB IN ORGANIZACIJA DRŽAVNE UPRAVE

11. Na seji obeh zborov v mesecu maju 1968 je bil sprejet predlog, naj se za eno izmed prihodnjih sej skupščine pripravi kompleksno gradivo s področja šolstva v občini. Predlagamo, naj bi skupščina že na seji v mesecu avgustu oziroma septembru obravnavala:

— problematiko osnovnega šolstva v občini:

- predvideni vpis v 1. razred za prihodnjih 5 let

ranju le-tega. V kolikor ne bi zaželel sprejeti srednjeročni program razvoja otroškega varstva, naj bi bil le-ta dopolnjen. Skupščina naj bi razpravljala:

— o dopolnitvah srednjeročnega programa razvoja in financiranja otroškega varstva v občini Hrastnik.

13. Ker je oziroma bo republika sprejela nekatere predpise s področja zaščite borcev (priznanje statusa borca, borcem za severno mejo, minimalne priznane vrednosti in podobno), naj bi se spremenil odlok o priznavalninah. Skupščina naj bi obravnavala:

— predlog o spremembi odloka o priznavalninah v občini Hrastnik.

14. V skladu z republiškim predpisom je treba sprejeti odlok o novem delovnem času v upravi in v nekaterih drugih delovnih organizacijah. Predlagamo, da skupščina razpravlja:

— o uvedbi 5-dnevnega tednika za delo v upravnih organih občine Hrastnik ter za nekatere druge delovne organizacije.

15. Po predvidevanjih bo republika skupščina v jeseni obravnavala predlog zakona o organizaciji inšpekcijskih služb ter o organizaciji davčne službe v republiki in občinah. Občinska skupščina naj bi sprejela predpise:

— o organizaciji občinske inšpekcijske službe ter o organizaciji davčne službe v občini.

16. Ob sprejetju zaključnih računov nekaterih skladov pri občinski skupščini je bil sprejet predlog, naj se do konca leta

Obvestilo

UPORABNIKOM TOVARNISKE KOPALNICE

Opozarjamo na varčevanje z vodo, kajti ugotovljeno je, da za jutranjo izmeno, ki je najmočnejša, večkrat zmanjka vroče vode.

Vzrok je v tem, da poedini tovariši pustijo, da pri prhah vroča voda teče v prazno. Dokazano je, da se na danje število kopalcev porabi enkrat več vode, kot je potrebno.

Pozivamo vse, da to opozorilo upoštevate in z vodo varčujete, ker bo v nasprotnem primeru vsako pritoževanje zastoj, ker je že sedaj pritisk vode uravnan do kraja.

Tistim pa, ki tega ne bodo upoštevali, bomo primorani prepovedati vstop v kopalnico.

IN ŠE TOLE:

Dnevna evidenca kopalcev nam je pokazala, da je med vami mnogo takih, ki so vzeli številko, pa se do sedaj niso še nobenkrat kopali. Takih je 136. Tem bomo primorani številke odvzeti in jih dati drugim, ki jih ne zahtevajo za šalo, ampak iz potrebe po kopianju.

Splošna služba Steklarne Hrastnik

Julij - december 1968

1968 pripravi predlog za združitvev oz. ukinitvev nekaterih skladov. Na podlagi ustreznega gradiva naj bi skupščina:

— razpravljala in sklepala o predlogu predpisa o združitvi in ukinitvi nekaterih skladov pri skupščini občine Hrastnik.

17. Med zaključki splošnega zbora je tudi predlog o proučitvi možnosti za ustanovitev enotnega sklada za štipendije pri občinski skupščini. Gradivo z obrazložitvijo naj bi bilo pripravljeno do konca leta 1968, skupščina pa naj bi razpravljala:

— o predlogu odloka o ustanovitvi enotnega sklada za štipendije pri Skupščini občine Hrastnik ob enem s predlogom pravilnika za organizacijo in delo tega sklada.

18. Na sejah sveta za narodno obrambo in sejah štaba za varstvo pred elementarnimi in drugimi hudimi nesrečami ter na seji sveta za splošne zadeve kot tudi na obravnavah pri občinski gasilski zvezi ter posameznih gasilskih društvih je bil dan predlog o možnostih za spremembo o organizaciji in financiranju požarnega varstva v tem smislu, da bi se ena od gasilskih enot opremila in usposobila za intervencijo ob večjih požarih ter za usposobitev gašenja pri kompliciranih požarih (električni transformatorji, višje zgradbe in podobno). V ta namen naj bi skupščina obravnavala:

— poročilo — predlog o usposobitvi enote gasilske službe za tovrstno dejavnost ter o načinu skupnega sofinanciranja za usposobitev in nabavo opreme.

19. Pri skupščini obstoji posebna komisija za zadeve zborov volivcev in izvrševanja njihovih sklepov. Komisija bo pripravila odgovore na sklepe zborov volivcev. Skupščina naj bi obravnavala:

— predloge odgovorov na sklepe in predloge zborov volivcev, ki so bili postavljeni na zborih volivcev v letu 1968.

20. Po sprejetju akta o dajanju soglasja k ustanovitvi enotnega zdravstvenega doma Zasavje s sedežem v Trbovljah je potrebno obravnavati in dati soglasje k

statutu Zdravstvenega doma Zasavje. Skupščina naj bi obravnavala:

— statut Zdravstvenega doma Zasavje s sedežem v Trbovljah,

C — OBRAVNAVA POROČIL

21. Skupščina naj bi v II. polletju 1968 obravnavala naslednja poročila:

— poročilo o delu Stanovanjskega podjetja;

— poročilo o delu Komunalno-obrtnega podjetja (samo s področja komunalnih služb);

— poročilo o delu Občinskega sodišča Trbovlje;

— poročilo o delu medobčinskega javnega tožilstva Trbovlje;

— poročilo o delu medobčinskega javnega pravobranilstva Trbovlje;

— poročilo o delu medobčinskih inšpekcijskih služb Trbovlje;

— poročilo o delu občinskega sodnika za prekrške Hrastnik;

— poročilo Zavoda za izmero in kataster zemljišč;

— poročilo UO sklada za štipendije pri skupščini občine Hrastnik.

D — OSTALO GRADIVO, KI NAJ BI GA SKUPŠČINA OBRAVNAVALA V II. POLLETJU 1968

22. Reševala, imenovala in volila organe in člane teh organov, kot to določajo veljavni predpisi.

23. Obravnavala odgovore na vprašanja odbornikov, ki jih bodo pripravili ustrezni upravni organi.

Izvajanje programa bo zahtevalo vso prizadevnost, posebno še od sestavljalcev gradiva o posameznih vprašanjih, kakor tudi od organizacij, zavodov, odbornikov, svetov skupščine in drugih njenih organov, prav tako tudi od vseh ostalih, katerim bo dostavljeno gradivo v obravnavo oziroma ki bodo direktno ali indirektno sodelovali pri pripravi gradiva za seje občinske skupščine.

URAD TAJNIKA

*Izpiralka pri svojem napor-
nem delu. Izdelava zaščitnih
stekel*

Naloga komisije - za delovna mesta

na katerih se zavarovana doba šteje s povečanjem

Delovna mesta, ki se štejejo s povečanjem, so bila natančno določena v zakonu, ki je pričel veljati v mesecu maju t. l. Na novo so s tem zakonom zajeta delovna mesta, na katerih zavarovanci zaradi narave in teže dela po določenih letih starosti ne morejo več uspešno opravljati svoje poklicne dejavnosti, če so delali na takih delovnih mestih najmanj 10 let. Praviloma se šteje doba s povečanjem samo našim državljanom za dela na ozemlju naše države. Za delovna mesta, na katerih je delo posebno težko in za zdravje škodljivo, zaradi česar se šteje delovna doba s povečanjem, je mogoče določiti le delovna mesta, na katerih znatno delujejo na zdravstveno stanje in delovno zmožnost škodljivi vplivi, ki jih ni mogoče izključiti s predpisanimi ukrepi za varstvo pri delu ali drugimi primernimi ukrepi.

Trajanje dela na delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, bo mogoče ugotavljati le v skladu s podatki iz evidence, ki jo bodo morale vodati delovne organizacije. Komunalni zavodi za socialno zavarovanje morajo ugotoviti, pri katerih delovnih in drugih organizacijah so zavarovanci, ki so težji invalidi, pa delajo poln delovni čas. Organizacije in organi, pri katerih so delovna mesta, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, morajo na takih delovnih mestih izpostaviti evidenco s podatki o posebnih delovnih pogojih, o uporabljenih ukrepih za varstvo, o delovnem času, o številu delavcev na njih. Kadar pride do spornega vprašanja glede evidence, odloča o tem dokončno po načelih rabsodišča komisija, ki jo sestavljajo predstavnik organizacije, predstavnik službe socialnega zavarovanja, predstavnik občinskega upravnega organa.

Da bi mogli vzpostaviti navedeno evidenco, morajo delovne organizacije do 7. 11. 1968 komisijsko ugotoviti:

1. delovna mesta, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem;

2. delovni čas, ki se po statutu podjetja v skladu z zakonom šteje za poln delovni čas na teh delovnih mestih;

3. število delavcev, ki redno delajo na delovnih mestih, kjer

se zavarovalna doba šteje s povečanjem (upoštevajoč številčno stanje meseca aprila 1968);

4. koledarsko leto, od katerega se pri delovni organizaciji brez presledka ali s presledki opravljajo dela na delovnih mestih, kjer se zavarovalna doba šteje s povečanjem.

Komisijo, ki naj ugotovi dejansko stanje, sestavljajo: predstavnik delovne organizacije, službe socialnega zavarovanja in občinskega upravnega organa. Ker v zakonu ni določila, kdo imenuje komisijo, jo je dolžna imenovati delovna organizacija, ker je pristojna za ugotovitev delovnih mest. Komisija pa odloča po splošnih načelih komisijskega ugotavljanja z večino glasov. O svojih ugotovitvah dejanskih stanj napravi komisija zapisnik v treh izvodih, od katerih obdrži enega delovna organizacija, enega pošlje komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje in republiškem zavodu za socialno zavarovanje, ki mu tudi predloži poimenski seznam delavcev, ki po razporedu, veljavnem za tekoči mesec, delajo na delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem. Na podlagi ugotovljenih dejanskih stanj mora delovna organizacija za vsakega posameznika pisati predpisane podatke. Če je to iz razpoložljivo dokumentacije možno, ugotovi komisija dejansko stanja tudi za tista delovna mesta, ki so pri delovni organizaciji prej bila, ob ugotavljanju dejanskih stanj pa jih ni bilo več, kot tudi za delavce, ki so na teh delovnih mestih delali.

Sporna vprašanja v zvezi s komisijskim ugotavljanjem dejanskih stanj rešuje dokončno posebna komisija, ki jo ustanovi občinski upravni organ, pristojen za delo, in imenuje vanjo po enega predstavnika osnovne zbornice občinskega sindikalnega sveta in občinskega upravnega organa.

Zavarovanec, ki meni, da je delal na delovnem mestu, kjer se šteje zavarovalna doba s povečanjem, delovne organizacije pa ni več ali se zaradi manjkajoče evidence ne da ugotoviti dejansko stanje po komisiji, lahko zahteva, da komunalni zavod za socialno zavarovanje ugotovi njegovo pravico do povečane dobe po postopku za ugotovitev pokojninske dobe. Svoj zahtevek pa lahko še dokazuje s pričami do 31. 12. 1968, pozneje pa bo to možno dokazati le z listinami. Listin za novo uvedena delovna mesta pa praktično ne bo mogoče dobiti, ker ne bo izveden postopek za ugotovitev delovnih mest, ker se bo zavarovalna doba uveljavljala po prejšnjih predpisih Temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju.

Iz vsebine — naloge komisij in delovnih organizacij vidimo, da je delo obsežno in odgovorno in da je potrebno začeti takoj z organizacijo dela, predvsem z imenovanjem komisij, da bo delo opravljeno pravočasno in kvalitetno.

Sušin Viktor, dipl. pr.

(nadaljevanje s 1. strani)

bile do sedaj napravljene, ponovno preračuna in se poda poročilo na izrednem zasedanju CDS, v komisijo se pa določi še enega člana izvajalca iz delavnic. Predvsem so zahtevali člani CDS, da se ta problematika do kraja razčisti in poda poročilo kolektivu.

Tovariš direktor je poročal o nalogah, katere je postavil upravni odbor v zvezi zaščite podjetja. Določena je redna nočna dežurna služba, okrepljene pa bodo tudi ostale čuvajske službe.

CDS se strinja s predlogom predsednika TOS, da se plača voznina za 300 članov kolektiva, ki se bodo udeležili proslave vstaje Primorske, ki bo v Novi Gorici.

-rigo

Socialistična agresija

Celotni kolektiv Steklarne Hrastnik je bil izredno razburjen zaradi dogodkov 20. 8. 1968, ko so čete Varšavskega pakta vkorakale v demokratično republiko Češkoslovaško.

Češka leži v srednji Evropi in je po ustavi iz leta 1961 socialistična demokratična republika. Po obsegu je manjša od Jugosla-

vaški narod vse do odločitve v letu 1968.

Ne moremo si zamisliti, da so lahko sile varšavskega pakta tako brezobzirno kot države, ki poudarjajo, da imajo enak družbenopolitični sistem, porušile suverenost, svobodo in mir češkoslovaškega ljudstva. Varšavski pakt je bil sklenjen leta 1955

verenosti in želja ljudstva. Varšavski sporazum, ki je bil sklenjen med Sovjetsko zvezo in nekaterimi socialističnimi državami, je bil opozicija (protiutež) na atlantski pakt. Češko ljudstvo je v povojnem obdobju težko občutilo Stalinovo diktaturo in je komaj v zadnjih letih, upoštevajoč svojo pripravljenost graditi svoj specifični socialistični sistem, odklanjalo kakršnokoli tuje vmešavanje v narodnostne, gospodarske in druge zadeve Češkoslovaške. Željo ljudstva je izpolnila komunistična partija Češkoslovaške, ko je v svetu vsem narodom izpovedala mnenja in stališča glede graditve socializma v svoji državi. Komunistična partija Češkoslovaške je imela vso moralno in politično podporo v svojem ljudstvu, zato je tudi v dogovorih in sporazumih v Bratislavi in Cieni doživela socialistično zmago, ki so jo pozdravili vsi narodi socialističnih idej, zlasti pa zato, ker so to bile ideje ljudstva, ideje delovnih množic.

Pomembnost socialističnega razvoja se je pokazala tudi v tem, da so po sklenjenih sporazumih Češkoslovaško obiskali ugledni državniki socialističnih držav, med njimi tudi tov. Tito. Prijateljski odnosi med Jugoslavijo in Češkoslovaško so rezultat enake miselnosti razvoja socializma, zato pomeni okupacija Češkoslovaškega ozemlja nasilje, ki ga bo vedno obsojal ves naš narod. Ko so danes oborožene formacije Varšavskega pakta zasedle ozemlje socialistične države s pretvezo, da gre za pomoč češkoslovaškemu ljudstvu, čeprav je češkoslovaško ljudstvo

solidarno s svojo partijo, pomeni, da je varšavski sporazum izmaličil humane podobe socializma in da je v svetu povzročil zaskrbljenost vseh miroljubnih narodov. Upoštevajoč, da ima po načelu koeksistence in suverenosti vsak narod pravico samostojnega razvoja, je tudi kolektiv Steklarne Hrastnik nad tako grobim napadom, še zlasti zaradi tega, ker današnji okupatorji češkoslovaškega ozemlja ne postopajo nič drugače kot imperialistične sile, ker ne spoštujejo tistih osnovnih socialističnih načel, katere mnogokrat javno oznanjajo, posebno zaskrbljen in izraža solidarnost s češkoslovaškim ljudstvom.

Po končanem sestanku je kolektiv sprejel naslednjo resolucijo:

RESOLUCIJA!

Tovarišice in tovariši! Predlagam, da v imenu našega kolektiva pošljemo resolucijo predsedniku republike in CK ZKJ z naslednjo vsebino.

Kolektiv Steklarne Hrastnik ogorčeno obsoja postopek okupacije češkoslovaškega ozemlja, ker pomeni ta agresija napad na suverenost države in napad na samostojno specifično pot socialističnega razvoja, ki si jo je ljudstvo te države izbralo z željo lastne graditve socializma in socialističnih odnosov. Tudi v preteklosti je kolektiv budno spremljal krepitev odnosov s Češkoslovaško republiko in pozdravlja stališča naše vlade, CK ZKJ in vaša osebna stališča, zato tudi danes obljubljam, da bo naš kolektiv izražal solidarnost s stališči naših organov glede ureditve razmer v prijateljski Češkoslovaški.

KOLEKTIV STEKLARNE
HRASTNIK

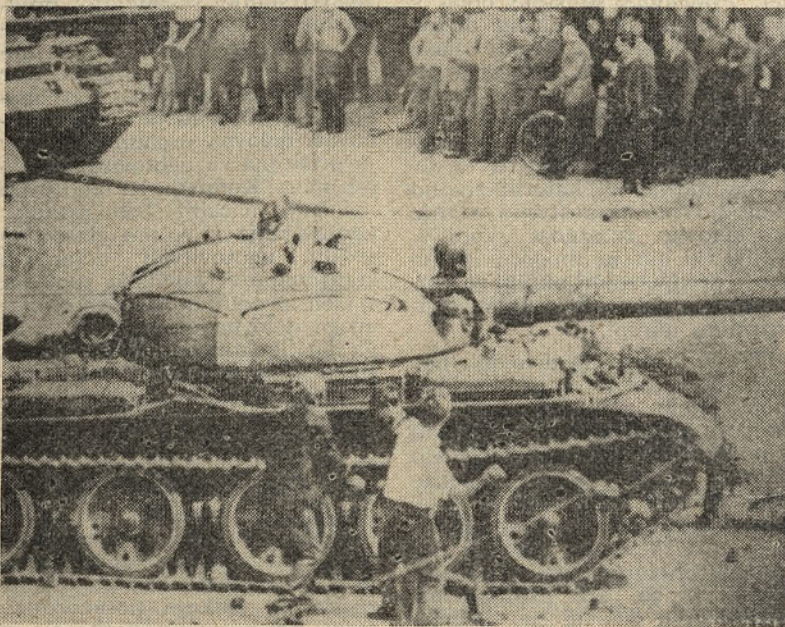
Odstranitev z dela

Za ohranitev delovne discipline, za zavarovanje dokazov glede kršitve delovne dolžnosti ali v drugih podobnih primerih je v večini samoupravnih aktov delovnih organizacij predvidena odstranitev z dela ali odstranitev z delovnega mesta. Ta oblika odstranitve ni bila v starem zakonu o delovnih razmerjih izrecno navedena, novi zakon je ne prepoveduje, temveč dopušča, da odstranitev uvedejo delovne organizacije v svojih samoupravnih aktih. Odstranitev z dela naj bi zagotovila čimbolj objektivno ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti. Pri nekaterih delih, tam kjer ima delavec, ki je v postopku za ugotavljanje kršitve delovnih dolžnosti, opravka z denarjem in blagom, bi njegova prisotnost na delovnem mestu oteževala dokazni postopek. Po drugi strani pa mora biti tudi delavcu zagotovljeno, da se v postopku brani in predlaga vse dokaze, ki bi lahko odločilno vplivali na ugotovitev njegove odgovornosti in krivde. To pa je delavcu otežkočeno, če je odstranjen z dela. Drugače pa moramo ocenjevati odstranitev z dela iz razlogov varnosti pri delu. Vzemimo primer delavca, ki pride na delo vinjen. Ne samo, da lahko povzroči materialno škodo,

ampak lahko spravlja v nevarnost sebe in druge. Tako kot ima delavec pravico odkloniti delo, če niso izvedeni predpisani varstveni ukrepi, ima tudi delovna skupnost pravico, da odstrani z dela delavca, ki ne izpolnjuje pogojev, ki se zahtevajo za varno delo. Tudi načelo varnosti pri delu je eno izmed temeljnih načel delovnega razmerja, zato je v tem primeru treba dati prednost interesu celotne delovne skupnosti pred interesom posameznika.

Delavec ima na svojem delovnem mestu splošne in posebne dolžnosti do dela in odgovornosti do drugega delavca, do družbenih sredstev ter do delovne in družbene skupnosti. Ena izmed teh dolžnosti je tudi ta, da pride na delo s potrebno delovno sposobnostjo, kajti naloga delovne skupnosti je, da delo organizira tako, da more delavec s potrebno delovno sposobnostjo ob normalni pazljivosti delati brez nevarnosti. Potrebna delovna sposobnost in normalna pazljivost sta elementa na delavčevi strani in pogoj za uspešno opravljen delo, ki ga naj zagotovi delavec sam. Odstranitev z dela je torej praviloma dopustna samo iz razlogov varnosti pri delu.

Sušin Viktor, dipl. pr.

vije in šteje nekako 15 milijonov prebivalcev. Pomembna industrijska središča so Praga, Bratislava, Plzen, Brno. V svojem gospodarstvu je Češka bila pred II. svetovno vojno ena najpomembnejših nosilcev industrije, zlasti je bila znana po industriji avtomobilov Škode, Tatre. Zaradi svoje ugodne lege in močnega industrijskega kapitala je že v preteklosti doživljala zelo burno zgodovino in predstavljala apetit osvajalcev, zadnji osvajalec iz imperialistične smeri je bil nemški škorenj, ki je leta 1939 po sklenjenem Münchenskem sporazumu poteptal vsa določila sporazuma in zasužnjili češkoslovaški narod. V obdobju okupacije se je češkoslovaški narod požrtvovalno, takorekoč z golimi rokami boril za osvoboditev svojega ozemlja, za osvoboditev svoje drage prestolnice Prage. Praga kot svobodno mesto predstavlja za češkoslovaško prebivalstvo simbol ponosa, simbol svobode, simbol prijateljstva za ves miroljubni svet. Kdor je videl Prago, je lahko čutil, da ima to mesto posebne zgodovinske in sodobne značilnosti, da se v njej prepletajo gradbeni motivi vseh pomembnejših graditeljev in umetnikov, vendar je lahko vsakdo, ki je to opazoval, istočasno občutil v sprehajajočem se Čehu milino in prijateljstvo. Vsakdo se lahko spomni iz zgodovine, kako se je Češkoslovaški narod v letih po osvoboditvi Prage skupaj z Rdečo armado, veselil, jokal in z zaupanjem gledal v nov socialistični sistem.

med Sovjetsko zvezo, Romunijo, Madžarsko, Bolgarijo, Poljsko, Vzhodno Nemčijo in Češkoslovaško, z namenom, da se ustvari enotna oborožena formacija zoper NATO. Zadnji dogodki so pokazali, da je SZ izkoristila to formacijo zoper državo in ljudstvo, ki je v tem sporazumu podpisala, da je pripravljena braniti socialistične pridobitve, ne pa da ima ruski agresor pravico vmešavanja v notranje zadeve socialističnega razvoja Češkoslovaške. Ne moremo si zamisliti, kako je mogoče, da sta vojaki Rdeče armade in takorekoč nemški »Fritz«, ki je do konca II. svetovne vojne teptal češko zemljo, sedaj skupaj vkorakala kot socialistična agresorja. Ponovno umirajo češke žene, sinovi in možje, to pa je toliko bolj žalostno, ker umirajo od nasilja tistih, za katere so vedno menili, da jim bodo, če bo potrebno, pomagati braniti socialistične pridobitve in svobodo češkoslovaškega ljudstva.

Kolektiv Steklarne Hrastnik je imel dne 20. 8. 1968 poseben sestanek, na katerem se je izrazila solidarnost s češkoslovaškim ljudstvom. Na tem sestanku je bil kolektiv obveščen o zadnjih dogodkih v Češkoslovaški državi z naslednjim:

Po končani drugi svetovni vojni se je češko ljudstvo odločilo za socialistični sistem, ki pa glede na mednarodne pogoje ni mogel rasti popolnoma svobodno. Tudi Jugoslavija je morala v letu 1948 pokazati, da so jugoslovanski narodi enotni in da želijo samostojno pot v socializem. V 20 letih po enotni odločitvi jugoslovanskih narodov so se v Češkoslovaški odigrali dogodki, ki kažejo na to, da tudi nosilci socialističnih idej ne spoštujejo su-

Vendar, ko je komaj potihnila II. svetovna vojna, ko je bil uničen Hitler, ki je prizadejal češkoslovaškemu narodu toliko gorja, je že nastopil režim Stalina, ki je izkoriščal in zatiral češkoslo-

REZULTATI GOSPODARJENJA V PRVEM POLLETJU 1968

Gospodarske in druge delovne organizacije, ki poslujejo po principu gospodarstva, ugotavljajo za določena časovna obdobja po predpisanem sistemu svoj finančni rezultat. Za sedaj temeljni obračun še na principu plačane realizacije, v bodoče pa (v letu 1969) bo obračun dohodka temeljil na fakturirani realizaciji, to je na vrednosti prodanega blaga in storitev, upoštevajoč tudi druge dohodke, ki spadajo v celotni dohodek.

Temeljne obračunske kategorije, s katerimi po sedanjem sistemu obračuna ocenjujemo in merimo finančni uspeh poslovanja, so: celotni dohodek, neto produkt, dohodek in sredstva za sklade gospodarske organizacije oziroma ostanek dohodka, kadar obravnavamo periodični obračun. Čeravno je celotni dohodek kategorija, ki se po strukturi zelo razlikuje med gospodarskimi organizacijami različnih panog in gospodarskih področij, pa vendarle ne moremo uspešno analizirati poslovnega uspeha, če zanemarimo analizo celotnega dohodka in predvsem analizo dejavnikov, ki so ga oblikovali.

CELOTNI DOHODEK

V sedanjem obračunskem sistemu so glavni neposredni činitelji, ki oblikujejo celotni dohodek posamezne gospodarske organizacije, panoge iz gospodarskega področja, predvsem naslednji: gibanje proizvodnje in spremembe v zalogah; gibanje prodaje oziroma fakturirane realizacije in cene; gibanje neplačane realizacije in vnovčevanje fakturirane prodaje. Posredno pa vplivajo na celotni dohodek seveda vsi činitelji, ki vplivajo na proizvodnjo, prodajo in realizacijo.

V skupnem merilu so gospodarske organizacije v občini Hrastnik dosegle in povečale celotni dohodek v primerjavi z lanskim enakim obdobjem za 124,2.

Ako s pomočjo stalnih cen poskušamo ugotoviti skupno povečanje proizvodnje v merilu občine, bi povečanje znašalo približno 17%. V izračunu je zajeto troje industrijskih podjetij ter gradbeno podjetje in SIJAJ. Pri Steklarni, na katero odpade največ proizvodnje, so upoštevane tudi spremembe v strukturi proizvodnje, medtem ko pri drugih gospodarskih organizacijah strukturne spremembe niso mogle biti upoštevane zaradi pomanjkanja podatkov.

Od petih gospodarskih organizacij, zajetih v izračunu povečanja proizvodnje, je v primerjavi z baznim obdobjem dosegla manjšo proizvodnjo samo Tovarna kemičnih izdelkov Hrastnik. Pri tem je treba upoštevati, da je Tovarna kemičnih izdelkov v preteklem letu maksimalno izkoristila kapacitete, medtem ko so bile v drugih podjetjih znatno slabše izkoriščene.

Najpomembnejše je povečanje pri Steklarni Hrastnik, ki je fizični obseg proizvodnje sicer povečala za 43%, toda zaradi spremenjene strukture proizvodnje

je realno povečanje po stalnih cenah približno 32%. Po doseženih cenah pa je povečanje proizvodnje še manjše in znaša okoli 24%.

Pomembno je tudi povečanje proizvodnje premoga na obratih v hrastniški občini, ki znaša 17%. Na račun povečanja proizvodnje na hrastniškem področju je tudi podjetje Zasavski premo-govniki kot celota doseglo za 3% večjo proizvodnjo, medtem ko je sicer proizvodnja v Trbovljah in Zagorju stagnirala in celo nazadovala. Močno vrednostno povečanje proizvodnje je dosegel tudi SIJAJ, vendar ni natančnih podatkov, koliko se eventualno nanaša na spremembo strukture proizvodnje ali pa na spremembo cen.

Iz obravnavanja proizvodnje je že razvidno, da so cene pri Steklarni negativno vplivale na vrednost realizacije in celotnega dohodka, in to ne samo glede povprečne cene zaradi spremenjene strukture, temveč tudi zaradi dejanskega znižanja cen nekaterih vrst stekla, kar se odraža v razliki med doseženo vrednostjo prodaje in vrednostjo proizvodnje po stalnih cenah. Deloma so nižje cene negativno vplivale na realizacijo in celotni dohodek tudi pri Tovarni kemičnih izdelkov, vendar v manjši meri. Vsekakor velja tudi v splošnem, da celotni dohodek proizvajalnih organizacij ni bil dosežen oziroma povečan na račun višjih cen, kvečjemu obratno, to pa ne bi povsem veljalo za trgovino in gostinstvo ter komunalno dejavnost. Povzetek bi še bil, da je bilo količinsko povečanje proizvodnje močnejše kakor vrednostno povečanje.

Vrednost prodaje oziroma fakturirana realizacija obračunskega obdobja se od vrednosti proizvodnje po tekočih cenah razlikuje za vrednost sprememb v zalogah nedokončane proizvodnje in proizvodov. V našem primeru so spremembe v zalogah razmeroma malo vplivale na prodajo in s tem na celotni dohodek. Prodaja oz. fakturirana realizacija obračunskega obdobja je bila tako v lanskem kakor tudi v letošnjem prvem polletju manjša od vrednosti proizvodnje, in sicer lani za 2.694 tisoč dinarjev, letos pa za 2.329 tisoč dinarjev. Razlika je letos nekoliko manjša, torej spremembe v zalogah niso negativno vplivale na dinamiko realizacije, pač pa na njen obseg oz. velikost. Od prvega januarja do 30. junija lani so se terjatve povečale za 11.754.000 din, torej je bila plačana realizacija tedaj za toliko manjša od vrednosti prodaje. Letos je bila v prvem polletju plačana realizacija prav tako manjša od prodaje, toda le za 5.953 tisoč dinarjev. Take spremembe v neplačani realizaciji so povzročile, da se je celotni dohodek povečal nasproti baznemu obdobju za okoli 10% bolj kakor fakturirana realizacija obračunskega obdobja. Povečanje celotnega dohodka torej ne temelji v celoti na večji prodaji, temveč deloma na manjšem celotnem dohodku v baznem obdobju.

Gradbeništvo, trgovina in gostinstvo, da ne omenjamo kmetijstva, so zmanjšali že itak majhni delež v strukturi celotnega dohodka. Pri gradbeništvu je treba opozoriti, da so spremembe pri tej dejavnosti obratno vplivale na celotni dohodek kot smo to ugotavljali v skupnem merilu in kot velja predvsem za industrijo. Gradbeništvo izkazuje zmanjšanje celotnega dohodka, toda če izločimo vpliv sprememb v neplačani realizaciji, ugotovimo, da se je fakturirana realizacija obračunskega obdobja dejansko povečala za okoli 10%, ne pa zmanjšala. Pri trgovini in gostinstvu se je celotni dohodek povečal za okoli 10%, toda pri teh dejavnostih je treba del povečanja le še pripisati povečanju cen. Po podatkih »Indeksa« so se cene na drobno povečale za 4% in prav toliko tudi v gostinstvu. Ako desetodstotno povečanje celotnega dohodka popravimo pri trgovini in gostinstvu z indeksom cen, bi znašalo povečanje količinskega prometa manj kakor 6%, delež trgovine pa bi bil še nižji kot je ugotovljeno. Pri tem je treba vendarle upoštevati, da se del trgovinskega prometa v občini realizira prek trgovinskih poslovalnic, ki imajo sedež matičnega podjetja zunaj občine, del gostinskega prometa pa preko zasebnega sektorja.

V zvezi z realizacijo in celotnim dohodkom je treba vsekakor omeniti še izvoz, ki je pomemben predvsem pri steklarni.

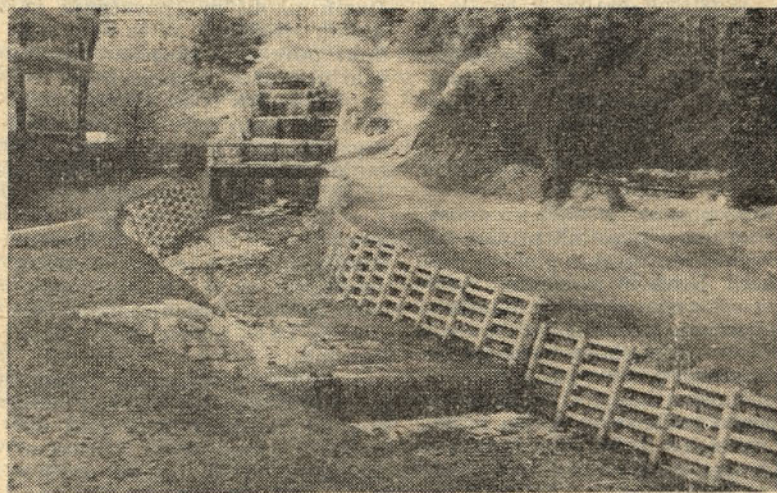
(brez rudnika) se je število zaposlenih poprečno povečalo za 16 odstotkov. V merilu celotnega gospodarstva je povečanje števila zaposlenih še šibkejše in ne dosega niti polnega odstotka.

PORABLJENA SREDSTVA

Porabljena sredstva predstavljajo vrednost opredmetenega dela, vsebovanega v plačanih proizvodih in storitvah (po sedanjem sistemu obračuna) oziroma vrednost minulega dela, kakor se tudi imenuje. Dinamika porabljenih sredstev skupaj in po posameznih elementih, na drugi strani pa delež porabljenih sredstev v celotnem dohodku, nikakor nista odvisna samo od boljšega ali slabšega gospodarjenja ter od sposobnosti upravljavcev. Odvisna sta predvsem še od zunanjih okoliščin, kot so razmere na tržišču in cene. Zaradi tega je težko realno obravnavati ekonomičnost, ki naj bi pokazala, kako so bila porabljena sredstva donosna, koliko dinarjev celotnega dohodka je bilo doseženih na enoto porabljenih sredstev.

IZDATKI ZA STORITVE

so se v skupnem merilu povečali samo za 10%, torej se je njihova vrednost v celotnem dohodku zmanjšala. Vendar je to kompenzirani rezultat, kajti v sami industriji so se izdatki za storitve povečali nadsorazmerno, in sicer za 58%.

Nekoliko zakasneli posnetek. Sanacija potoka Boben

V prvem polletju je Steklarna izvozila za milijon in osem tisoč dolarjev svojih izdelkov. S tem je preseгла lanski izvoz po dolarški vrednosti za 18%. Dinarski efekt izvoza pa je udeležen v bruto realizaciji s 30%. Drug pomemben izvoznik je Tovarna kemičnih izdelkov, ki se s Steklarno sicer ne more meriti in je izvozila v prvem polletju le za 120 tisoč dolarjev, toda v primerjavi z lanskim prvim polletjem je izvoz povečala za tri in polkrat.

Produktivnost dela s je v primerjavi z lanskim prvim polletjem v Hrastniku občutno boljše, štala v vseh proizvajalnih organizacijah razen pri TKI. Pri proizvajalnih delovnih organizacijah

Povečanje se nanaša tako na steklarno kot na TKI.

Relativno so se močno povečale tudi najemnine in zakupnine (za 65%), kar se nanaša na podjetja industrije in obrti. Nabavna vrednost trgovskega blaga, materiala in odpadkov se je v skupnem merilu povečala regresivno glede na celotni dohodek, ker se trgovinski promet ni povečal vzporedno s celotnim dohodkom proizvajalnih organizacij, toda v industriji se je nabavna vrednost prodanega materiala in odpadkov podvojila, vendar je ostala še vedno nepomembna z en odstotnim deležem v celotnem dohodku.

(nadaljevanje na 6. strani)

REZULTATI GOSPODARJENJA V PRVEM POLLETJU 1968

(nadaljevanje s 5. strani)

AMORTIZACIJA

se je povečala vzporedno s povečanjem celotnega dohodka, čeprav bi bilo pričakovati degresijo glede na močan porast celotnega dohodka. Povečanje je močno pri obeh industrijskih podjetjih. Pri TKI presega povečanje celotnega dohodka, zato je verjetno, da podjetje obračunava amortizacijo po višjih stopnjah kot so predpisane. Vzporedno je treba omeniti, da se stroški za investicijsko vzdrževanje v poprečju niso povečali.

STROŠKI ZA PREVOZ, nakladanje in razkladanje realiziranih proizvodov so se povečali za 69%, vendar imajo v skupnem merilu majhno vlogo in so v celotnem dohodku udeleženi z manj kot 1 odstotkom. Pretežni del teh stroškov se nanaša na steklarstvo, zato imajo pri tem podjetju večji pomen in tudi povečanje se nanaša predvsem na steklarstvo. Lani je delež teh stroškov pri steklarni znašal 1,47%, letos pa se je zvišal na 1,80% v celotnem dohodku.

Razmeroma najbolj so se povečali izredni stroški, ki so se več kot podvojili. Povečanje se nanaša predvsem na industrijski podjetji, in sicer je steklarstvo povečala izredne stroške za 193%, TKI pa za 140%. Kljub temu je povečanje v absolutnem merilu mnogo močnejše pri TKI, ki je imela velike stroške zamudnih obresti. Pri tej tovarni znaša v letošnjem polletju delež izrednih stroškov v celotnem dohodku 2,5% pri Steklarni pa samo tretjino odstotka.

Ako izločimo izredne stroške in če upoštevamo, da nadsorazmerno povečanje stroškov porabljenega materiala odraža posledico spremembe cen, tedaj ugotovimo, da obnašanje porabljenih sredstev ni problematično.

NETO PRODUKT IN NJEGOVA DELITEV

Neto produkt je nova vrednost, vsebovana v plačanih proizvodih in storitvah, torej v plačani realizaciji. Nova in prenesena vrednost sestavlja celotni dohodek, zato je neto produkt razlika med celotnim dohodkom in porabljenimi sredstvi. Neto produkt je le obračunska kategorija, zato na njegovo velikost ne vpliva le količina in kvaliteta v proizvodnjo vložena dela, temveč tudi ukrepi in instrumenti, s katerimi se želi vplivati na prerasporeditev narodnega dohodka s pomočjo politike cen in drugo, v zadnjem času pa tudi z odločitvami gospodarskih organizacij, ki lahko obračunavajo amortizacijo po višjih stopnjah kakor so minimalne predpisane.

Tendence v gibanju neto produkta po posameznih gospodarskih področjih se nekoliko razlikujejo od onih pri celotnem dohodku. V primerjavi z lanskim prvim polletjem je neto produkt višji za 25%.

IZGUBA v znesku 28.133 dinarjev se nanaša predvsem na kmetijsko zadrugo Dol pri Hrastniku. Izguba v merilu občine ne predstavlja omembe vredne vloge, toda če jo merilo z rezultatom Kmetijske zadruge, je vsekakor problematična. Nasproti neto dohodku kmetijske zadruge v pr-

vem polletju predstavlja namreč izguba 33%. Deloma gre morda tu za sezonsko nihanje, v glavnem pa je le nadaljevanje težav, ki so se pojavile že lani, in sicer zmanjšani zaslužek v zvezi z odkupom živine, znižane prodajne cene živine in drugo.

POVZETEK IN SKLEP

Iz rezultatov, ki jih prinašajo periodični obračuni gospodarskih organizacij za prvo polletje 1968, izhaja sklep, da je gospodarstvo hrastniške občine dosti uspešno ujelo korak reforme. Izjema je pri tem kmetijstvo in deloma gradbeništvo, medtem ko delno zmanjšanje proizvodnje pri tovarni kemičnih izdelkov ni problematično, saj ima tovarna kljub temu visoko izkoriščene kapacitete.

V kvantitativnem pogledu se uspeh v merilu gospodarstva odraža v naslednjem:

— povečanje fizičnega obsega proizvodnje za okoli 17%, upoštevan je tudi rudniški obrat;

— povečanje fakturirane realizacije obračunskega obdobja oz. prodaje za 14%, ker so se še povečale zaloge proizvodov in ker se je promet v trgovini in gostinstvu povečal le za 9%;

— povečanje celotnega dohodka za 24%, ker je bilo povečanje zalog in terjatev lani v prvem polletju močnejše kakor letos in je bil celotni dohodek tedaj celo manjši kakor v prvem polletju prejšnjega leta (3%);

Kvaliteta doseženega rezultata se odraža med drugim v nasled-

— čeravno imamo v industriji pojave znižanja cen in primere povečanja stroškov, zaradi objektivnih okoliščin (povečanje izrednih stroškov), se je neto produkt povečal v skupnem merilu celo nekoliko močnejše kakor celotni dohodek (pod vplivom rudnika in trgovine), pri delovnih organizacijah, kjer so primer znižanja prodajnih cen (steklarne, TKI), pa seveda zaostaja;

— produktivnost se je v primerjavi z lanskim polletjem zboljšala, pri tem pa je treba upoštevati, da je bila lani v nekaterih delovnih organizacijah (steklarne, TKI), slabša kakor prejšnje leto;

— tudi če primerjamo rezultate na zaposlenega, in sicer neto produkt, dohodek in ostanek dohodka, ugotavljamo bistveno zboljšanje in to tudi če upoštevamo poslabšanje v lanskem prvem polletju; tedaj je bil neto produkt za 10%, a dohodek za 14% manjši kakor prejšnje leto, vendar je bil tedaj kot negativni faktor pristojen vpliv revalorizacije preko amortizacije.

Osebnih dohodkov so se povečali skladno s povečanjem proizvodnje in produktivnosti. Treba je pa tudi upoštevati, da so se lani osebni dohodki v poprečju znižali, v skladu s tedanjim znižanjem finančnega uspeha.

Med posameznimi delovnimi organizacijami je problematična samo kmetijska zadruga Dol pri Hrastniku, ki je v prvem polletju poslovala z izgubo, ki predstavlja nasproti neto produktu zadruge skoro tretjino. V kolikor ni to sezonskega značaja, so potrebni ukrepi za zmanjšanje stroškov ali pa za povečanje dohodka.

Posnetek šestih še živih Hrastničanov, koroških borcev, ki so se udeležili majhne zakuske ob 50-letnem jubileju

Pred petdesetimi leti

Datuma se točno ne spominjam več, vendar se mi zdi, da je bilo konec oktobra leta 1918. Stanoval sem v Celju na Bregu. Bilo je okrog polnoči, zunaj je bil deževen jesenski dan, ko me je iz spanja prebudil dežurni uslužbenec z novico, da je preobrat, da moram takoj h kompaniji.

Komandant Smit Ernest, ki je bil nemškutar, mi je dejal, da on ne gre več nazaj h kompaniji, češ da ne more zatajiti svojega mišljenja. Ker sem bil popolnoma razdvojen, sem šel k oberlajntantu Kalickiju po nasvet, kaj mi je storiti. Ta pa me je napotil dalje k predsedniku narodnega sveta Kalanu. Hitel sem h Kalanu, kjer je bilo zbranih že več naprednjakov; bil je le kratek razgovor, ki se je pričel s kratkim uvodnim vprašanjem, koliko mož šteje moja četa. Razočarani nad mojo izjavo, da so se vsi vojaki razbežali, da smo v četi ostali le štirje, smo razmišljali, kako pridobiti znova vojake. Le počasi so se fantje pričeli vključevati, ko pa je vlada izdala proglas o nagradi petih kron, so se začeli ponovno prijavljati.

Oberlajtnant Sancin je prevzel vojaško komando Celjskega pešpolka. V tem polku je bilo mnogo zavednih Slovencev, ki so se vključili zaradi naprednih idej, precej pa je bilo koristolovcev, ki so med nami sejali zmedo. Prvi komandant naše čete je bil Hočevar, ki še sedaj živi v Celju. Tu sem spoznal tudi Malgaja, ki je odšel med prvimi v borbo za Koroško.

Formirani celjski pešpolk je oborožen čakal nadaljnjih obvestil in ukazov. Naša četa je štela okrog 80 mož in je na telefonski poziv odšla na pomoč generalu Maistru na Koroško. Vod, v katerem sem bil jaz, je imel nalogo zavzeti mariborsko kadetnico. Vse to smo v redu opravili.

Zadnjega decembra pa smo odšli dalje; določeno nam je bilo, da zavzamemo hrib Kokošnjak. Borili smo se hrabro, kajti bili smo dobro oboroženi. Vsaka ped zemlje je bila oročena s krvjo. Ko so bile iz Libelci izstreljene zelene rakete, smo pričeli z napadom, ki se je uspešno končal.

V borbah za osvoboditev koroške zemlje je padlo mnogo naših fantov, zato je spomin na te čase tako grenak.

Kmalu po bitki pri Labudu sem bil ranjen od neke sovražnikove patrolje in odpeljali so me nazaj v Dravograd v bolnico. Na poti v bolnico pa me je spremljal tedanji četovodja tov. Leskovšek Franc-Luka, sedanji predsednik RO ZZB NOV Slovenije. Po ozdravljenju pa nisem bil več poklican v vojsko, temveč sem se doma vključil v napredne organizacije.

Tudi čas narodnoosvobodilne borbe me ni našel nepripravljenega. Takoj sem našel svoje mesto in pomagal NOB, kjerkoli sem mogel. Danes v Titovi Jugoslaviji pa želim ob 50. obletnici vsem koroškim borcem še mnogo lepega in enako skupno srečanje, kot nam ga je v Hrastniku pripravila organizacija Zveze borcev.

Dne 8. avgusta letos je komisija za zadeve borcev pri skupščini občine Hrastnik organizirala skupno srečanje borcev za severno mejo. Žal pa je izmed precejšnjega števila udeležencev v naši občini ostalo le še 7 članov, ki so tudi med časom NOB našli svoje mesto odpora proti sovražniku. Ob tem srečanju jih je pozdravil predsednik občine Hrastnik tov. Babič Milan in predsednik ZZB NOV Hrastnik tov. Jakopič Maks-Jur, ki je v svojem govoru naglasil, da so bili prav borci za severno mejo prvi uporniki vstaje slovenskega ljudstva. Skromna priznanja so marsikateremu od teh članov privabila solze v oči.

V imenu koroških borcev se je zahvalil najstarejši udeleženelec tov. Dolinšek Avgust.

Srečanje je bilo prisrčno in ob zaključku so sklenili, da se še večkrat snidejo, saj leta neizbežno tečejo, kajti vsi udeleženci so že stari preko 70 let.

Zveza združenj borcev NOV občine Hrastnik pa jim ob 50. obletnici bojev za koroško mejo želi še mnogo lepega v svobodni domovini.

ZZB NOV Hrastnik

UREDNIŠKI ODBOR »STEKLARJA« - SAMO NA PAPIRJU

Že četrto leto imamo svoje glasilo kolektiva — »Steklar«. Navajeni smo na njega in nestrpno čakamo začetek vsakega meseca in novo številko »Steklarja«. Moramo priznati, da je tudi kvaliteta zaenkrat zadovoljiva, da so sestavki zanimivi, obenem pa se seznanimo z marsikaterim poročilom o poslovanju, ali pa sprejemamo obvestila. Lahko bi rekli, da je to zasluga ne samo tistih, ki pišejo članke temveč v glavnem zasluga glavnega urednika, kateri se vneto zavzema za čim kvalitetnejšo izdajo lista.

Pa me vendar nekaj v našem »Steklarju« moti. Na prvi strani, v zgornjem desnem kotu piše: »urejuje uredniški odbor...« in potem so našeta imena tistih, ki skrbijo za »Steklarja«. Pa ni tako. Nobeden od navedenih se niti ne spomni, kaj šele da bi pomagal našem glavnemu uredniku. Vemo zakaj je uredniški odbor, kakšne so njegove dolžnosti in obveze ter pravice. In če svojega dela ne opravljajo, izberimo nov uredniški odbor, ali pa črtajmo tisti tekst »urejuje uredniški odbor...«

Včasih tudi jaz napišem kakšen članek. Glavni urednik pravi, da so moji članki opozicionistični in predvideva reakcijo posameznikov na mojo kritiko. Zato jih tudi ne objavlja in tu je prilika, da uredniški odbor odloča o opravičenosti uvrščanja člankov. Pa niso samo moji sestavki pod vprašalnikom. Tudi ostale je treba skrbno pregledati in objaviti samo najboljše in najbolj zanimive. Upam, da v »Steklarju« ni kritika stavljen pod veto in da bo glavni urednik uvrstil ta članek in mi tudi odgovoril kako opravlja uredniški odbor svoje delo. Pa še nekaj bi rad pripomnil: za svoje sestavke in besede nosim moralno in materialno odgovornost, in ne glavni urednik. Kralj Boris, oec.

ODGOVOR UREDNIKA

Dolžan sem, da odgovorim na ta prispevek, ki ima po svoji vsebini nekaj resnice, po drugi strani, pa verjetno tovariš Kralj Boris ni natančneje seznanjen z delom in odgovornostjo uredniškega odbora. Dejstvo je, da se uredniški odbor glede na sestav ne more vedno v popolnosti sesta-

jati in pregledati celotno gradivo, kar končno tudi ni posebna obveznost, zato pa se takorekoč kot glavni in odgovorni urednik pogovorim s piscem članka in članom uredniškega odbora, ki zadevo pozna in lahko preceni verodostojnost. Po obstoječih pravilih glede objavljanja posameznih člankov, je poleg pisca obvezno odgovoren tudi glavni urednik zato, ker je dolžan pred

objavo preveriti ustrežajoče podatke, ali domneve in opozoriti pisca na pomanjkljivosti ali nepravilnosti in ima pravico in dolžnost objaviti članek v nespremenjeni obliki, če pisec članka ponovno pod pismo izjavo to zahteva. Ker ste bili tovariš Kralj takrat na dopustu tega nisem mogel storiti, zato pa objavljam vaš članek danes kot ste to s člankom zahtevali.

Kdo ima pravico igrati se z našim denarjem in željami?

Znano je, da vsi kolektivi plačajo 0,03 % od neto osebnih dohodkov za kulturo in šport, ta sredstva pa se centralizirajo v skladu za pospeševanje športa in kulture. Ta sredstva se delijo na šport in kulturo v obsegu 70:30. Nadaljnjo delitev sredstev na poedina društva in klube je izvršila manjša skupina ljudi. Naš kolektiv je imel že od kraja razumevanje za potrebe in takšno financiranje kulture in športa, kar pa ne moremo trditi tudi za nekatere druge večje kolektive v Hrastniku. Imamo celo primere, da so poedinci in skupine v kolektivih, ki so dosedaj imeli največ od skupno vloženi sredstev, odbili, da plačajo tudi ta minimalno potreben znesek.

Formirana sredstva za šport pri Občinski zvezi za telesno kulturo (OZTK) Hrastnik je delilo nekaj ljudi popolnoma subjektivno, a večkrat tudi čisto po zvezah. Takšna politika delitve sredstev je privedla do tega, da je šport in rekreacija imela pogoje za razvoj samo na športnih terenih na Rudniku, dočim je vsaka aktivnost v našem delu mesta popolnoma zamrla. Pri tem ne pozabimo da so se prav steklarji prizadevali, da bi bili čimbolj aktivni, kot igralci in kot funkcionarji, tako da niso delali razlik med prebivalstvom, igrišči in publiko gornjega in spodnjega Hrastnika. Vendar se v zadnjem času občuti določena nestrpnost in šikaniranje steklarskih igralcev in funkcionarjev, in to ne samo s strani publike, temveč celo s strani ostalih igralcev. Istočasno moramo ugotoviti, da ljudje, ki so zadolženi, da vodijo pošteno in enotno politiko

razvoja športa v občini, niso za to sposobni niti kvalificirani in da jim vsak dan bolj uhajajo uzde iz rok.

Lansko leto smo oživili že tradicionalno športno aktivnost steklarjev, tako da smo ustanovili rokometni klub. Reakcija raznih forumov in poedincev, ki za to sploh nimajo pravice, je bila izražena z velikim ogorčenjem s trditvijo, da razbijamo enotnost v našem športu. A pri tem tovariši pozabljajo, da smo mi 1967. leta vplačali 4,5 milijona starih dinarjev za šport in kulturo. Ali se ni nihče vprašal, kaj imamo mi od tega, od teh vloženi sredstev? Končno, kdo pa nam lahko prepreči pravico, da razvijamo športno-rekreativno dejavnost in da svojim delavcem nudimo zaslužen odmor in zabavo v prostem času.

Že nekoliko let se naša rekreacija nanaša na organiziranje raznih iger, kakor so bile igre steklarjev. Takšno kampanjsko delo ne more dati tiste rezultate, katere mi želimo in ne more nuditi delavcu to, kar si želi. Zato je bila letos izdelana asfaltna plošča za male športe, urejeno improvizirano odbojgarsko igrišče, katerega, mimogrede rečeno, ni nikjer v Hrastniku, do neke mere so urejeni društveni prostori itd. Vse to je omogočeno z velikim razumevanjem vseh zaposlenih v Steklarni, ki jim ni žal, da od svojih sredstev izločijo potreben denar za to investicijo. In sedaj prihaja do absurda, da se ponovno javljajo »ogorčeni« ljudje v občini, katerim nikakor ne gre v račun, da se tudi na terenih za Savo ponovno razvija športno življenje kot nekaj. Rekreacijski odbor si je v svojem programu zamislil razširitev baze za rekreacijo, razširitev raznih športnih in kulturnih dejavnosti, toliko potrebnih našim delavcem v času odmora. Kajti končno bomo skoraj vsi delali v skrajšanem delovnem času, a dolžnost nam je tudi, da ustvarimo pogoje, da se prosti čas koristi na takšen način, ki bo delavcu omogočil, da bo prišel spočit in dobre volje nazaj na svoje delovno mesto.

Politika katero sedaj izvaja rekreacijski odbor in katera je dosedaj še na razvojni poti, je želja ne samo nekaterih »razžarjenih glav v Steklarni«, temveč celega kolektiva in mi moramo biti enotni in odločni v obrambi svojih pravic in želja do elementov, ki z raznimi demagoškimi izstopi in s parolami o politični enotnosti žele, da nam to pravico onemogočijo.

Ob pogledu na to, kam pelje politika razvoja športa za Savo, se je pričela voditi hitra kampanja o ustanovitvi Športnega društva Hrastnik, h kateremu bi morali pristopiti vsi aktivni športniki v Hrastniku, kjer bi bili profesionalni vodje in kjer bi se še naprej vodil takšen sistem delitve sredstev, ki bi verjetno bil vse prej, kakor pa pravilen. Mi vsi smo priče, kam so nas odnesle fuzije in centralizacija športa, primer za to imamo v nogometu. A mi imamo danes poleg nogometa tudi druge kvalitetne športe, katere ne samo da osvajajo publiko, temveč zbirajo veliko število delavcev, mladine, šolarjev, in to: kegljanje, brodarji, strelci, rokomet itd. in končno edini ženski aktivni športni klub — rokometna sekcija. Naša je dolžnost, da omogočimo vsem pravilno razvojno pot z eno besedo, da živijo in delajo normalno, toda ne kot do sedaj. Kaj je na primer naredila OZTP za ženski šport v Hrastniku? A znano je, da samo Steklarna zaposluje preko 800 žena. Ali potem ne bi moralo biti logično, da odgovorni ljudje podpirajo idejo Steklarne, ki je pričela razvijati ženske športe.

Čeprav športno društvo Hrastnik še ni pričelo delovati, v njem že vlada razsulo in mi ne moremo imeti zaupanja v njegovo delovanje. V cilju ureditve teh prilik in ustvarjanja širše baze za rekreacijo članov našega kolektiva je rekreacijski odbor Steklarne sklical izreden sestanek, na katerem je tekla diskusija o celotni problematiki. Sklenjeno je bilo, in to enoglasno, da se financiranje športa in razvijanje te dejavnosti uredi tako, kakor to delajo v mnogih drugih mestih. Če želimo tudi za Savo videti, kako se »brca« žoga, če želimo videti svoje otroke, kako se kotakajo, če želimo v prostem času vreči kroglo na kegljišču potem moramo »uzde« vzeti v svoje roke.

Rekreacijski odbor se je odločil, da predloži sindikalni organizaciji, kolektivu in organom upravljanja uvedbo samostojnega financiranja športne dejavnosti: kegljanje, brodarstvo, streljanje, šah, atletika, odbojka, rokomet in sindikalna nogometna ekipa. Vsi ti klubi bi nosili ime »Steklar« in na svojih prsih emblem Steklarne Hrastnik, in mislim, da bo srce vsakogar ponosno bilo, ko bo videl simbol našega kolektiva na prsni športnika. Financiranje bi se izvedlo na ta način, da bi se ustrežajoči del do sedaj vloženi sredstev v centralizirani fond pustil za namenske potrebe v samem kolektivu.

Poleg tega je rekreacijski odbor sklenil zahtevati od izredne skupščine Občinske zveze za telesno kulturo Hrastnik, da se izvršijo kadrovske spremembe da se s statutom določi delo OZTK in uvede družbena kontrola nad trošenjem sredstev.

Logično je, da bomo naleteli na mnoge nezadovoljnejše in nasprotnike te zamisli, ker se nekateri imeli danes več od rekreacije kakor mi. Upam, da bodo člani OZTK Hrastnik razumeli in pozdravili naš predlog, ker mi s tem želimo ustvariti samo množičnost kot bazo za kvaliteten šport. In končno, naj se vsi zavedajo, da bomo svoje pravice znali tudi braniti. Zato apeliram na vse člane kolektiva, da podprejo stališča rekreacijskega odbora, ki ima že se- (nadaljevanje na 9. strani)

OBVESTILO

Člane kolektiva Steklarne Hrastnik obveščamo, da predložijo potrdila o šolanju za otroke, rojene v letu 1954 do vključno 31. 8. 1954 (ki se šolajo na osemletkah).

Prav tako za otroke, ki se šolajo v srednjih šolah in drugih ustreznih šolah, morajo biti predložena potrdila najkasneje do 12. septembra 1968, za študente pa do 12. oktobra 1968 kadrovskemu oddelku.

Za vajence je potrebno predložiti učno pogodbo, ob začetku vsakega šolskega leta potrdilo o šolanju na vajenski šoli ali pa potrdilo delovne organizacije, kjer se uči.

Vsem upravičencem, ki do predpisanega roka ne bodo dostavili potrdil o šolanju, bodo delovne organizacije morale prenehati izplačevati otroški dodatek za mesec september.

Kadrovsko pravna služba
Steklarne Hrastnik

UREDITI POMANJKLJIVOSTI

V mesecu juliju je centralni delavski svet Steklarne Hrastnik sprejel enega najpomembnejših normativnih aktov — Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Realizacija pravilnika je stopila v veljavo 1. 7. 1968 z željo, da bi članom delovne skupnosti omogočili boljše osebne dohodke, zlasti pa tudi, da bi ta akt glede na razporeditve na posamezna delovna mesta predstavljal osnovo za izvedbo boljše organizacije dela, osnovo za realnejši donose glede deležev osebnega dohodka, ki jih prejema člani. Po dveh mesecih pa lahko že ugotovimo prve manjše in večje pomanjkljivosti, ki trenutno še ne povzročajo posebnih težav, vendar je treba nanje misliti in jih čimprej odpraviti. Pomanjkljivosti so se pokazale zlasti v tem:

1. Nekateri člani delovne skupnosti so ob izplačilu osebnega

dohodka po novem pravilniku prejeli manjši osebni dohodek, kar pomeni, da se z določili novega pravilnika verjetno ne strinjajo. Pri tem pa je potrebno omeniti, da je centralni delavski svet v zavarovanje osebnega dohodka delavca že predhodno sprejel sklep, da osebni dohodek za redni delovni čas ob normalnih pogojih dela ne more biti manjši, kot ga je delavec imel po starem pravilniku. Zato istočasno obveščamo vse člane, da bodo službe v podjetju preverile dohodke posameznih članov in posredovale zaključke glede manjših osebnih dohodkov centralnemu delavskemu svetu. Zato naj bodo člani prepričani, da se bo zadeva v tem pogledu uredila v skladu s sprejetim sklepom.

2. V pravilniku niso označene kategorije — ali strokovna izo-

brazba, ki se zahteva za razporeditev na vsako posamezno delovno mesto, kar pa je izrednega pomena v primeru premeštev ali razporeditev na druga delovna mesta. Vsak član delovne skupnosti ima namreč pravico, da je seznanjen v kolikor je razporejen na drugo delovno mesto, kakšna strokovna izobrazba se zahteva na novo razporedjenem delovnem mestu.

3. Tudi glede števila oseb na posameznih delovnih mestih so znatna odstopanja od dejanskega stanja. Vsak vodja bo moral glede števila oseb natančno upoštevati stanje, ki je predvideno predložiti predlog upravnemu odboru za spremembo.

Dolžnost samoupravnih organov in vseh služb je v tem, da se bodo te in še ostale pomanjkljivosti čimprej odpravile, tako da bo ta samoupravni akt slika dejanskega dela in stanja v Steklarni Hrastnik.

Viktor Sušin, dipl. pr.

LAŽJA DELOVNA MESTA

Zaradi specifičnih pogojev proizvodnje se tudi v Steklarni Hrastnik dogaja, da posamezni člani delovne skupnosti zaradi zdravstvenih pogojev po svoji lastni presoji in presoji zdravnika ne morejo opravljati svojega rednega dela na rednem delovnem mestu. Dejstvo je, da v tem pogledu nekateri člani ob sklenitvi delovnega razmerja niso dovolj tehtno zdravstveno pregledani, ker se mnogokrat dogodi, da član, ki je bil sprejet v delovno razmerje, čez nekaj mesecev predloži potrdilo ali zahteva sam, da ne more delati na razporedjenem delovnem mestu in da ne sme delati na vročini, prepihu itd. Take zahteve in izdajanje zdravniških potrdil zelo otežkoča prerazporeditve, ker je število take invalidnosti pri posameznih članih že tako naraslo, da so službe podjetja postavljene pred vprašanje, na katero mesto razporediti takega delavca. Delno je to urejeno, ker je po novem pravilniku o delitvi osebnih dohodkov zavarovan delavec osebni dohodek, v kolikor je na podlagi mnenja zdravnika delavec razporejen na drugo delovno mesto. Poleg invalidov, ki imajo dokazano invalidnost po pravnomočni odločbi ali se njihova invalidnost dokazuje pri invalidski komisiji, pa v nekaterih primerih nastopajo tudi pogoji, ki dejansko opravičujejo razporeditev na drugo delovno mesto in jim zavod za socialno zavarovanje izplačuje razliko, pa člani delovne skupnosti, ki so nesposobni za svoje delo samo na podlagi mnenja zdravnika, nikakor ne morejo uživati takih pravic kot delovni invalidi. Če je invalidnost ugotovljena po pristojni zdravniški invalidski komisiji, je delovna organizacija dolžna, da razporedi delavca na ustrezajoče delovno mesto. V kolikor pa delavec predloži mnenje zdravnika, po katerem bi bilo potrebno delavca razporediti na lažje delovno mesto, tako mnenje ne predstavlja obveznosti za delovno organizacijo, v kolikor razporeditev ni pogojena zaradi hitrejšega zdravljenja, upoštevajoč določila zokona o zdravstvenem zavarovanju. To pomeni, da je mnenje zdravnika glede razporeditve na drugo delovno mesto samo moralna obveza za delovno organizacijo, ki se ne da pravno uveljaviti, dokler o stopnji invalidnosti ne odloči zdravniško invalidska komisija. Iz tega izhaja, da bomo morali tudi v Steklarni Hrastnik kljub vedno večjemu številu dospelajočih mnenj zdravnika za razporeditev na lažje delo, tudi konkretno ocenjevati število teh primerov, dejansko težino dela in boleznin vsakega posameznika in druge okolnosti, ki neposredno vplivajo na zdravstveno stanje delavca

Spremembe v delovnih odnosih

Obstoječi predpisi o delovnih razmerjih so se že večkrat spremenili, zlasti zaradi tega, ker je hotel zakonodajalec na eni strani zaščititi pravice delavca skladno z materialno moralnimi načeli enakopravnosti delovnih odnosov, na drugi strani pa delovne odnose prilagoditi proizvodnji, tako da bi ti odnosi v največji meri vplivali na porast proizvodnje, družbenega in osebnega stanja. Kljub temu, da delovne organizacije glede na specifične razmere dejansko ne upoštevajo vseh predpisov po vsebini in metodi kot jo narekuje zakon, to pa v večini primerov zaradi tega, ker je v določenih primerih tako postopanje v škodo proizvodnji, zlasti še v primeru, če se med delavcem in delovno organizacijo ne more doseči sporazum. Procesni roki do odločitve pristojnih organov so takorekoč za delovno organizacijo dolgoročni, proces proizvodnje pa večkrat zahteva hitre rešitve. Na drugi strani zakonodajalec v svojih določilih ni natančen in se zato delovne organizacije mnogokrat opirajo na sodne odločitve v zvezi s sproženim sporom.

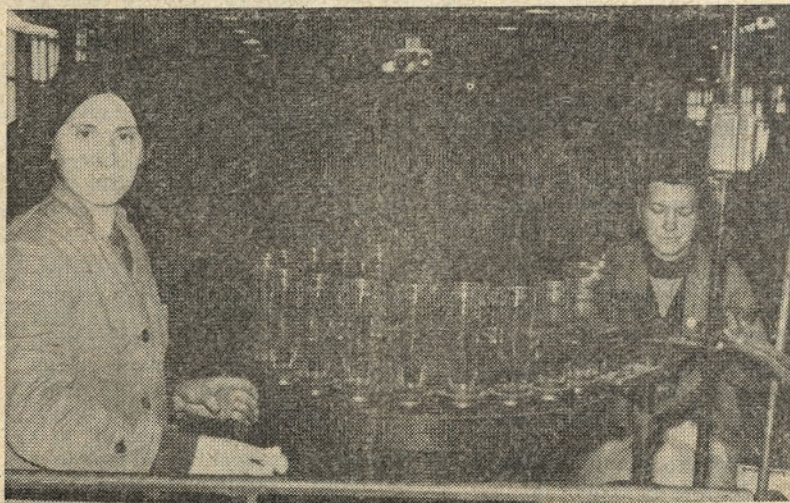
Najnovejše spremembe se nanašajo na tri temeljna vprašanja, in sicer glede razpisa delovnega mesta, glede razporeditve (premeštitve) delavca z enega delovnega mesta na drugo, glede šolske izobrazbe, ki je postavljena kot pogoj za sprejem na določeno delovno mesto.

Če delovna organizacija razpiše delovno mesto in če se z razpisom zahteva, da morajo kandidati v pogledu šolske izobrazbe imeti določeno šolsko izobrazbo, ima prioriteto pri izbiri tisti izobrazbo pod pogojem, da izpolnjuje ostale pogoje iz razpisa. To pomeni, če je za določeno razpisano prosto delovno mesto postavljen pogoj, da mora imeti kandidat, ki ima višjo šolsko in dve leti prakse ali višjo šolo in sedem let prakse ali srednjo šolo in dvanajst let prakse, ima prioriteto pri izbiri kandidat z visoko izobrazbo in 2 leti prakse. V kolikor pa kandidat nima

določene prakse, ne izpolnjuje pogojev za zasedbo delovnega mesta. Iz tega izhaja, da je potrebno v samoupravnih aktih natančno določiti vsaj predhodno za delovna mesta, ki se razpisujejo, tako glede šolske izobrazbe kakor glede delovnega staža, ki se postavlja kot pogoj za zasedbo delovnega mesta. Kljub temu, da je v mnogih primerih nižja šolska izobrazba z dolgoletno prakso v konkretnih primerih za delovno organizacijo, upoštevajoč individualne sposobnosti posameznika, zasedba po taki osebi primernejša, se je zakonodajalec glede zaposlovanja kadrov, ki so dokončali ustrezajoče šolanje, odločil za drugačen sistem zaposlovanja.

V primeru, če se po ugovoru ali tožbi delavca, ki ni bil razporejen na ustrezajoče delovno mesto, razveljavi razporeditev delovna organizacija ne more ponoviti razpisa, če eden od kandidatov, ki so se prijavili predhodno na razpis in je bil odklonjen, izpolnjuje pogoje in ga delovna organizacija mora sprejeti na delo, če je pa več takih kandidatov, ki so bili odbiti, pa lahko med njimi napravi ponovno izbiro.

V pogledu razporeditve (premeštitve) delavca z enega na drugo delovno mesto se po spremembah omogoča delovni organizaciji, da izvrši take premeštitve brez pristanka delavca, kadarkoli zahteva to proces dela pod pogojem, da se za delovno mesto, na katerega se delavec razporeja, zahteva ista šolska izobrazba, kot jo delavec dejansko ima. To pomeni, da je prenjegovega pristanka in ne glede, če so izpolnjeni drugi delovni pogoji ali druge delovne sposobnosti. Če delavec odbije, da se ga premesti na drugo delovno mesto, mu preneha delo v podjetju z odpovednim rokom. Verjetno je taka odločitev zakonodajalca glede na že obstoječe razmere glede premeštitve mnogo neugodnejša kot je bila pred spremembo. Če se upošteva, da mnogo članov nima šolske izobrazbe, ki se zahteva za zasedbo delovnega mesta in da se ga lahko zaradi tega, če zahtevajo to pogoji dela in proizvodnje po kakršni koli vsebini, razporedi na mesto, ki odgovarja njegovi šolski izobrazbi, bo tudi v bodoče vseeno potrebno upoštevati temeljna načela samouprave glede (nadaljevanje na 9. strani)

Delavki pri rezalnem stroju. Rezanje kozarcev

Naše moštvo v roketu je bilo na športnih igrah zares odlično

PRIPRAVE NEMOTENO POTEKAJO

Na rokometnem igrišču za Savo je skoraj vsak dan živo. Priprave rokometaric na prvenstvene tekme v slovenski ženski rokometni ligi potekajo pod vodstvom trenerja Dornika nemoteno. V obeh ekipah trenira nad 30 igralk in to večinoma mladih, od katerih pričakujemo kaj več šele v prihodnjem prvenstvu.

Mesec dni intenzivnega treniranja je pokazal, da je vodstvo kluba s tem, ko je vključilo v ekipo mlade igralk, naredilo velik korak naprej. Tako so si z izredno prizadevnostjo in trudom priborile mesto v prvi ekipi že Jelčičeva in Sonja Krajnc ter mlada in nadarjena vratarka Barovičeva. Težko je pričakovati in tudi zahtevati od teh igralk že v jesenskem delu prvenstva kakršne koli pomembnejše uspehe, kajti nekatera dekleta še ne štejejo niti 15 let in jim manjka predvsem rutine, kakršno zahtevajo nastopi v slovenski ligi. Kljub temu pa je vodstvo zadovoljno in pričakuje, da se bodo enakovredno vključile v prvo ekipo.

Tehnično vodstvo daje poseben poudarek drugi ekipi, ki jo sestavljajo igralk, stare od 12 do 14 let. Tudi za te bo potrebno organizirati tekme, da se bodo tako kalile za prehod v prvo ekipo.

Zadnje tedne prva ekipa trenira tudi petkrat tedensko, kar pa je že pokazalo določene uspehe. Prva ekipa je tako na prijateljski tekmi v Ljubljani s Slo-

vanom premagala domačinke z rezultatom 20:14. Na tej tekmi so se ponovno izkazale Dornikova z 9 in Bratuševa s 7 goli, ugodno presenečenje pa je Jelčičeva, ki je dosegla 4 zadetke. Poseben problem predstavlja vratarka Puflerjeva, ki zadnje čase slabše brani, ker zaradi službe ne more redno trenirati. Na domačem igrišču pa so v prijateljski tekmi domačinke premagale z rezultatom 17:6 gostje iz Šmartnega pri Litiji. Na tej tekmi so se poleg starejših igralk ponovno izkazale vratarka Barovičeva, Jelčičeva in Sonja Krajnc.

Do začetka prvenstva, to je do 8. septembra, vodstvo ekipe upa, da bo ekipa pripravljena na prvenstvena srečanja, čeprav v prvih štirih kolih ne pričakuje posebnih uspehov. Ekipa se bo še vedno borila za obstanek, v končni tabeli pa pričakujejo 6. do 7. mesto.

Ce se bodo uredili še problemi financiranja, potem, trdijo, je ekipa na najboljši razvojni poti.

Strgaršek Janez

Naše moštvo v odbojki

Rokometarji, gostje iz Save Kranj, ki so osvojili tretje mesto na športnih igrah

v sliki in besedi

Udeleženci športnih iger v Hrastniku

Kolesarji — udeleženci Titove štafete

Spominsko darilo udeležencem športnih iger v Hrastniku

LEP USPEH V ŠTORAH

Štore 21. 7. 1968!

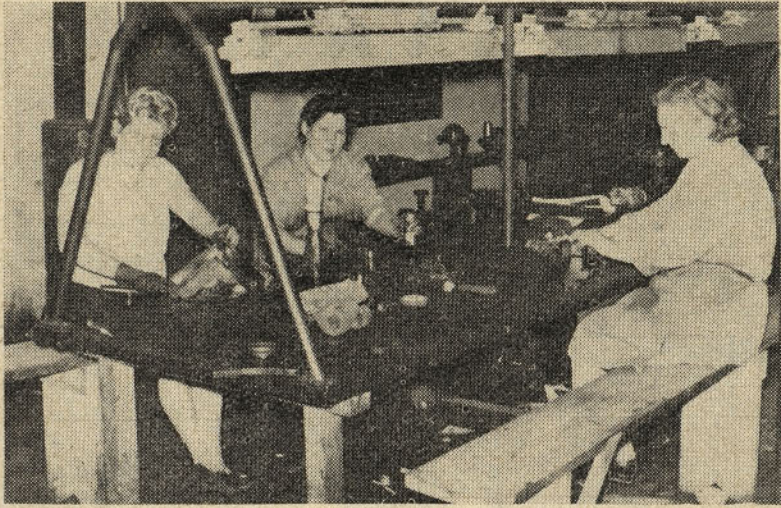
Kegljaški klub »Kovinar« Štore je v okviru Dneva vstaje slovenskega naroda organiziral kegljaški pokalni turnir borbenih tekem, na katerem je sodelovalo devet ekip iz Slovenije.

Pokalni prvak tega turnirja je ekipa Steklarne Hrastnik, ki je podrla 854 kegljev, in dobila za ta uspeh v trajno last in spomin lep pokal. Za ta uspeh je treba pohvaliti deseterico Ste-

klarne Hrastnik v postavi: Drame Stane, Kavzar Peter, Delpin Edvard, Tosič Jovan, Mlakar Anton, Vidmar Jože, Haberl Adolf II., Keber Blaž, Zagar Franc in Pufler Ernest II.

Ostali rezultati ekip, katere so sodelovali na turnirju: Kovinotehna 652, Libela 673, Ingrad 686, Proletarec 696, Šoštanj 697, Aero 714, Kovinar 732, Celje 833, Steklarna Hrastnik 854 kegljev. Poročilo sestavil Ernest Pufler II

Delo čistilk modelov ni lahko

Udeleženci protestnega zborovanja

Zabavni ansambel »Bongo« je skrbel za dobro voljo na zaključni prireditvi

Podelitev pokalov in priznanj na zaključku športne prireditve

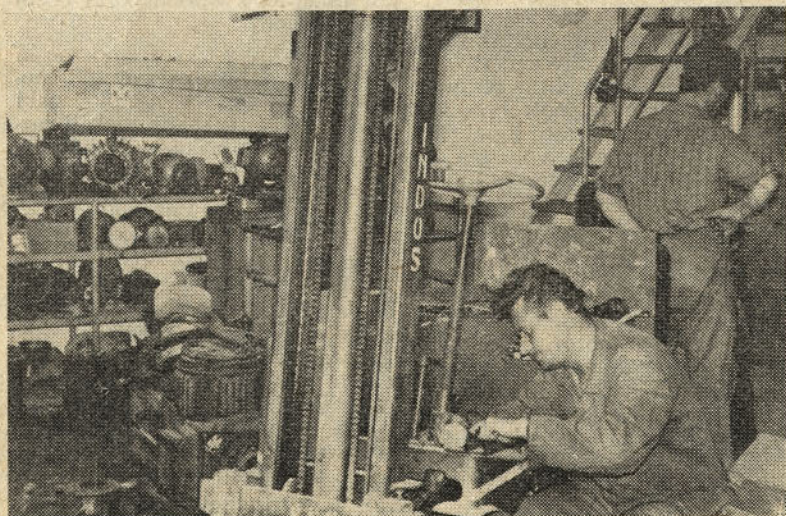
22. julij v gorah

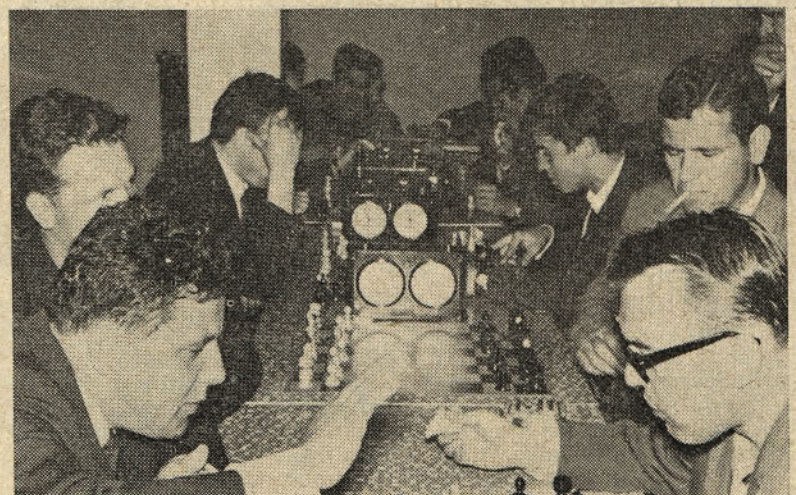
Predsednik Obč. skupščine tov. Milan Bobič v družbi koroških borcev

Predsednik upravnega odbora čita protestno resolucijo

Delo v elektro delavnici: popravilo viličarja

Šahisti na športnih igrah v Hrastniku. Borba je bila huda

NAGRADNA KRIŽANKA

		KRIŽANKO SESTAVIL: KARLI DREMEL	PANIČEN UMIK	OBRAMBNI NASIP	LITER	IZBRANA DRUŽBA	KOTAČ, VESPI, PODOBEN MOTOCIKEL	VEČJI KOS POHIŠTVA						
		ŠPANSKI PLES												
V GRŠKI MITOLOGIJI HČI URANA IN GEE	DUHOVITOST, BISTRČ	SPOJINA, IZVIRAJOČA IZ DRUGIH SPOJIN	TURŠKA KNJIŽEVNICA	RIMSKA ENA	GLASBENA NOTA	OPERA S. RAHMANNINOVA	MESTO V SREMU	EDVARD KARDELJ	RETRAKCIJA, ZLOMITEV					
POSTOJANKA POD TRIGLAVOM							DREVESNE VEJE	OSJE GNEZDO	VISLICE					
RASTLINA S PRIJETNIM VONJEM				GORA V KAVKAZU			IGRA NA KARTE			MOŠKO IME				
MUHAVOST, SITNOST				AJDA LESJAK						KEM.ZNAK ZA TITAN				
					PUŠČAVNIK, SPOKORNIK						NAVLAKA, ROPOTIJA			
●	OBRTNIK ŽIVILSKE STROKE	TEKMEC, SPODRIVAČ	VRH V ŠAR PLANINI		DVORNA STRANKA						ZAL, ČEDEN	GRAM	VEJA SARMATOV	ORGANSKO VEČANJE
TOVARNA ZDRAVIL V ZAGREBU				TANKA KOZICA, MEMBRANA	GREGORČIČEVA PESNITEV	NAUK OTAKTU (GLASB)		JAPONSKA DOLŽINSKA MERA	TOPILO ZA SMOLE	ANGLŠKI KOMPONIST				
EVGEN JURIČ		PRIJETEN VONJ					SLOVENSKI PISATELJ (JANEZ)	DESNI PRITOK DRINE	VZVIŠENO NAKLAPALIŠČE			LOUIS, ADAMIČ		
TUJE MOŠKO IME				MALA PENTLJA					JOHN OSBORNE			AVION		
●	KEM.ZNAK ZA BIZMUT		JEZERO V KANADI											
	BLAGAJNA		JUGOSL. FILM, IGRALKA-INGE						PRVINA, OSNOVA					
POVERJENIK, POOBlaščenec					DESANKA, MAKSIMOVIC				POLOŽAJ, LEGA					
					PARADIŽ			KRATKA BODALCA						KRADLJIVEC
SLAVNI HUNSKI VOJSKOVODJA				REKA NA PELEPONEZU			NAZIV ZA OHLAPNOST V MEDICINI						TONA	
													GREGOR STRNIŠA	
GORNJI DEL SKEDNJA				NASLOV MONGOLSKIH VLADARJEV			„MEDENA ROSA“			PREPROSTA VODNA RASTLINA				
MESTO V ROMUNJI BLIZU JUGOSLOV. MEJE				VZDEVEK GOETHEJEVE MATERE			CANKAR			DEL SKELETA				

Za pravilno rešitev gornje križanke razpisujemo 5 nagrad:

1. nagrada 20 N-din
2. nagrada 15 N-din
3. do 5. nagrada po 10 N-din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »STEKLARJA«, HRASTNIK. Na pismski ovitek napišite NAGRADNA KRIŽANKA. Pri zrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do torka, 24. septembra opoldne.

NAGRAJENI RESEVALCI

Za nagradno križanko v prejšnjem »STEKLARJU« smo do določenega roka prejeli 60 rešitev. Tokrat je žreb nameril nagrade naslednjim reševalcem:

1. nagrada: 20 N-din — Oplotnik Ervin.
2. nagrada: 15 N-din — Dušak Zlatka.
3. do 5. nagrada: po 10 N-din — Kobal Anton, Klenovšek Franc, upok., Žabkar Marta.

RESITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Rokavski preliv, Evropa, zrakoplov, ocenitev, Baleari, Sevres, Tokio, irh, krog, E. J., vrč, Ati, T. R., oaza, Smetana, satira, K. R., neto, vid, V, Simo, glosa, oko, verzalke, rt, on, Ika, IRO, Si, Cecilija, smokva, I. T., iva, Obote, Tikrit, Nadja, Agenor, oznaka, očka, spirala, Laos. (D. K.)

PRISPEVATI — VENDAR UREDITI

Po zadnjih člankih, ki so bili objavljeni v Sportskih novostih glede kreiranja nove športne dejavnosti, glede stališča rekreacijskega odbora in odmeva med člani delovne skupnosti kakor med občani in družbeno-političnimi organizacijami, je marsikateri član delovne skupnosti tudi izrazil mnenje in željo, da glede na razmere ne bi več plačeval prispevka za športno kakor tudi kulturno dejavnost. Ocenitve v športskih novostih so vzbudile posebno pozornost pri občanih in funkcionarjih, ki so pred leti pred delovnimi kolektivi podal predlog glede financiranja teh dejavnosti. Večina kritike se je nanašala na neaktivnost in nepravilno delovanje občinskega organa, ki je bil pristojen za urejanje tega vprašanja.

Ob vseh teh razpravah, polemikah in osebnih stališčih je potrebno, da smo si člani delovne skupnosti na čistem glede na naslednja vprašanja:

1. Sredstva, ki jih dajejo občani oziroma člani delovnih kolektivov, morajo biti v prvi vrsti namenjena za rekreacijo teh članov ne glede na pripadnost kolektiva.

2. Upoštevat je treba športna društva in klube, ki imajo svoje obveznosti v ligaškem tekmovanju republiškega ali conskega

obsega, ker so ta športna društva ali klubi izpostavljeni visokim kaznim, v kolikor ne izpolnijo svoje tekmovalne obveznosti.

3. Društva in klubi, ki tekmujejo v ligah, imajo obvezno znatno večje finančne stroške tako glede prevoza, minimalne prehrane, športnih rekvizitov itd.

4. Društva in klubi, ki nimajo obveznosti tekmovanja v ligah, sicer prireajo pomembna medsebojna prijateljska srečanja, vendar nimajo tako pomembnih materialno pravnih obveznosti do organizacije in prirediteljev tekmovanja. Pri tem je potrebno še upoštevati, da morajo klubi ligaškega tekmovanja v zelo oddaljene kraje (Koper, Murska Sobota, Piran, Gorica), zato so njihovi prevozni stroški izredno visoki, ker je mnogokrat potrebno potovati z avtobusom. Očena, da se lahko potuje z vlakom, je mnogokrat nesmiselna, ker bi morala ekipa odpotovati en dan prej, prenočevati zaradi neugodnih vlakovnih zvez, na drugi strani pa bi morali tekmovalci takoj po prihodu začeti z igranjem, kar pa zahteva posebne moralne in fizične napore.

5. Pri ligaškem organiziranem tekmovanju so republiški športni organizatorji postavili posa-

mezne klube pred dejstvo, da morajo imeti tudi B ali mladinsko ekipo. Taka zamisel in zahteva je zlasti pomembna zaradi tega, ker omogoča, da se iz mlade ekipe črpajo novi člani, ki lahko zamenjujejo člane, ki v prvi ekipi ne morejo več igrati zavorilo najrazličnejših okolnosti. Tako stanje pa zahteva dodatna sredstva za kritje stroškov, še zlasti zaradi tega, ker je v večini primerov to nezaposlena mladina ali mladina z zelo nizkimi osebnimi dohodki.

Če hočemo v okviru športne in kulturne dejavnosti doseči pomembnejše mesto na slovenski ravni, bomo vsekakor morali razmisliti o vseh prikazanih momentih. Zato ni prav, da nekateri člani osvajajo mnenje in stališče glede neplačila prispevka, temveč je njihova pravica in dolžnost, da zahtevajo, da se delitev teh sredstev vrši realno, upoštevajoč pri tem aktivnost vsakega posameznega društva, njegove stroške, obveznosti tekmovanja, kar bo povzročilo, da bodo športni klubi, kakor tudi kulturna dejavnost v Hrastniku s sredstvi, ki jih dajejo člani delovne skupnosti in občine Hrastnik iz proračuna, predstavljala uspešen razvoj rekreativne dejavnosti vseh občanov.